

Informe Voluntari Local

01 | Guia pràctica 2030

Diputació
Barcelona

1a edició

Desembre de 2023

© de l'edició

Diputació de Barcelona

© dels textos

Diputació de Barcelona

© de les imatges

Shutterstock.com

Producció i edició

Diputació de Barcelona

Dipòsit Legal

B 22483-2023

Índex

Introducció	4
Punt de partida per a l'elaboració d'un IVL	6
Principis rectors dels IVL	7
Per què un IVL?	8
Participants	10
Estructura i continguts de l'IVL	13
Compartir o difondre l'IVL	24
Reptes relacionats amb l'IVL	25
Documents de referència	26
On saber-ne més...	26
Annex	27

Introducció

Des de l'aprovació de l'Agenda 2030 el desembre de 2015, molts ens locals de la província de Barcelona i la mateixa Diputació de Barcelona han fet una aposta ferma per avançar cap a un desenvolupament sostenible i per complir amb els compromisos establerts en el marc d'aquest acord.

Molts ens locals han liderat experiències pioneres al territori alineades amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), experiències que han servit per millorar la prestació de serveis i el disseny, la implementació i l'avaluació de les polítiques públiques locals.

És per això que des del Servei d'Agenda 2030 s'ha considerat oportú impulsar els **informes voluntaris locals (IVL)** com un instrument idoni per al retiment de comptes, per a la revisió i l'avaluació de la consecució dels ODS i, en definitiva, per a la millora constant de les polítiques públiques.

A més, aquesta eina obre una bona oportunitat d'implicar la ciutadania en la implementació de l'Agenda 2030 al món local.

Els primers **informes voluntaris locals** sorgeixen el 2018, a iniciativa d'alguns governs locals, com a complement dels *voluntary national review* (VNR) o informes nacionals voluntaris (INV), uns instruments impulsats per les Nacions Unides per encoratjar els estats membres a dur a terme revisions periòdiques dels avançaments en la consecució dels disset ODS assolits per cada país.

Aquests informes formen part dels mecanismes de seguiment i d'avaluació de l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, i es presenten al High-Level Political Forum o Fòrum Polític d'Alt Nivell sobre Desenvolupament Sostenible, l'espai central de les Nacions Unides per al seguiment i la revisió de la implementació de l'Agenda 2030.

A diferència dels informes nacionals voluntaris, ara mateix no existeix una definició fixa per estructurar els continguts dels **informes voluntaris locals (IVL)**, i per això, a la pràctica, trobem una enorme heterogeneïtat pel que fa a aquests exercicis, tant en contingut, com en aproximació o extensió. Tot i això, tots els informes comparteixen

xen un mateix objectiu: presentar l'estat d'implementació de l'Agenda 2030 i també el grau d'assoliment dels ODS al territori.

A continuació es presenta una guia breu que té l'objectiu de facilitar el procés de disseny i d'elaboració d'un IVL, i que, a més, aporta eines i exemples per elaborar-lo.

Així mateix, es destaquen alguns aspectes clau que un ens local ha de tenir en consideració abans d'iniciar aquest exercici: punt de partida per elaborar un IVL, principis rectors d'un informe d'aquestes característiques, motivació per fer un IVL, possibles participants, i propostes d'estructura i continguts rellevants, i també altres aspectes de millora.

El contingut d'aquesta guia neix del treball elaborat en el marc de la Xarxa2030 de la Diputació de Barcelona, un espai de trobada i d'intercanvi de coneixement format per diferents ens locals amb experiència en la localització de l'Agenda 2030 als seus territoris.

Punt de partida per a l'elaboració d'un IVL

L'elaboració d'un informe voluntari local és un exercici complex i d'ampli abast que requereix unes condicions prèvies per part de l'ens local perquè es pugui desenvolupar amb èxit.

- **Lideratge polític** per a la implementació de l'Agenda 2030 al seu territori, i suport en l'elaboració de l'IVL, ja que dels resultats de l'informe es derivaran uns compromisos polítics de millora per a l'acceleració de l'impacte de les polítiques locals en els ODS.
- **Finalitat clara, decidida i compartida** per part de l'equip de govern i de l'equip tècnic, i de l'assumpció dels seus resultats.
- Realització, per part de l'ens local, d'un exercici previ **de localització de l'Agenda 2030 o d'alineament dels ODS** a les seves polítiques locals o els seus plans estratègics, o que s'hagi desenvolupat una **Agenda 2030 local pròpia**.
- Identificació i **disposició de les dades en clau ODS**, i construcció d'un sistemade seguiment per mesurar-ne els resultats.
- **Instruments de coordinació del procés clarament identificat**, amb capacitat de decisió i de mobilització interna, i també d'accés a la informació.
- **Disposició de recursos** per posar en marxa l'IVL (identificació i reserva de recursos tècnics, materials, econòmics i tecnològics, segons el que es defineixi).
- Identificació d'un **espai de trobada i de col·laboració** intern i, si és possible, extern, és a dir, amb la incorporació d'agents del territori.

Principis rectors dels IVL

També convé tenir en consideració els principis que regeixen els informes voluntaris locals, que són:

Voluntaris, com indica el seu nom.

Rigorosos, basats en una base empírica.

Transparents, és a dir, accessibles a qualsevol persona o entitat que vulgui llegir-los.

Orientats a llarg termini (horitzó 2030), tot identificant objectius, reptes, bretxes i punts crítics d'èxit.

Participatius i transversals, tot aprofitant plataformes o espais preexistents i minimitzant la càrrega d'informes a l'Administració local.

Inclusius, tenint en compte aspectes com el gènere, els drets humans i les persones més vulnerables.

Generadors de millora, capaços de visualitzar no només els resultats obtinguts sinó el procés i, per tant, la possibilitat de rectificar, afegir, eliminar, reconfigurar, etc.

Periòdics, ja que es preveu que puguin ser anuals i que serveixin de sistema de seguiment per observar el progrés de les polítiques i les pràctiques implementades en la consecució dels ODS.

Per què un IVL?

L'elaboració d'un IVL és una oportunitat per a l'ens local d'analitzar les seves polítiques i estratègies; de millorar els processos de gestió interna i l'impacte de les polítiques locals; de dissenyar nous sistemes de seguiment i d'avaluació; d'apropar la gestió de govern a la ciutadania; de corresponsabilitzar en el desenvolupament sostenible, i de fomentar el retiment de comptes.

Per tant, podem dir que els IVL permeten impactar positivament en les tres grans dimensions següents:

La dimensió institucional,
per mitjà de les accions següents:

- Rendir comptes a la ciutadania i millorar la transparència.
- Cercar noves aliances i nous suports.
- Visibilitzar el treball a escala local i incidir en l'esfera supralocal.
- Influir en les polítiques d'altres nivells de govern: nacional, regional o internacional.
- Millorar i innovar en el disseny i la gestió de les polítiques públiques locals.

La dimensió executiva,
per mitjà de les accions següents:

- Endegar estudis de diagnòstic, d'impacte, etc., en àmbits determinats.
- Millorar i impulsar els sistemes transversals de governança interna.
- Revisar/construir sistemes de seguiment, indicadors i fonts de dades.
- Millorar la coordinació amb altres ens institucionals i no institucionals.
- Reestructurar el finançament o atreure'n de nou.

La dimensió ciutadana,
per mitjà de les accions següents:

- Sensibilitzar i mobilitzar la ciutadania i els agents locals.
- Activar la reflexió col·lectiva institucional i la no institucional entorn del desenvolupament sostenible.
- Identificar fenòmens emergents i tendències.
- Catalitzar pràctiques innovadores al territori.
- Apropar la ciutadania al govern local.

En definitiva, els informes voluntaris locals poden ajudar, per una banda, a millorar les polítiques públiques locals, i, per l'altra, a fomentar el retiment de comptes, el bon govern i la coproducció de polítiques públiques sostenibles.

Participants

L'elaboració d'un IVL es pot fer de dues maneres. D'una banda, des d'una òptica interna del consistori, sempre liderat per l'equip de govern i promovent el treball transversal entre les diferents àrees o els diferents equips de treball.

De l'altra, des d'una mirada més àmplia, fent un exercici obert que inclogui agents del territori rellevants i impulsi processos de participació ciutadana.

La implicació de persones, institucions o col·lectius socials en l'elaboració d'un informe voluntari local és una garantia de transparència, de participació i d'implicació ciutadana en l'Agenda 2030 local. En efecte, una ciutadania que té accés a la informació i a l'anàlisi dels resultats que es deriven de les polítiques locals pot reflexionar amb més coneixements sobre els

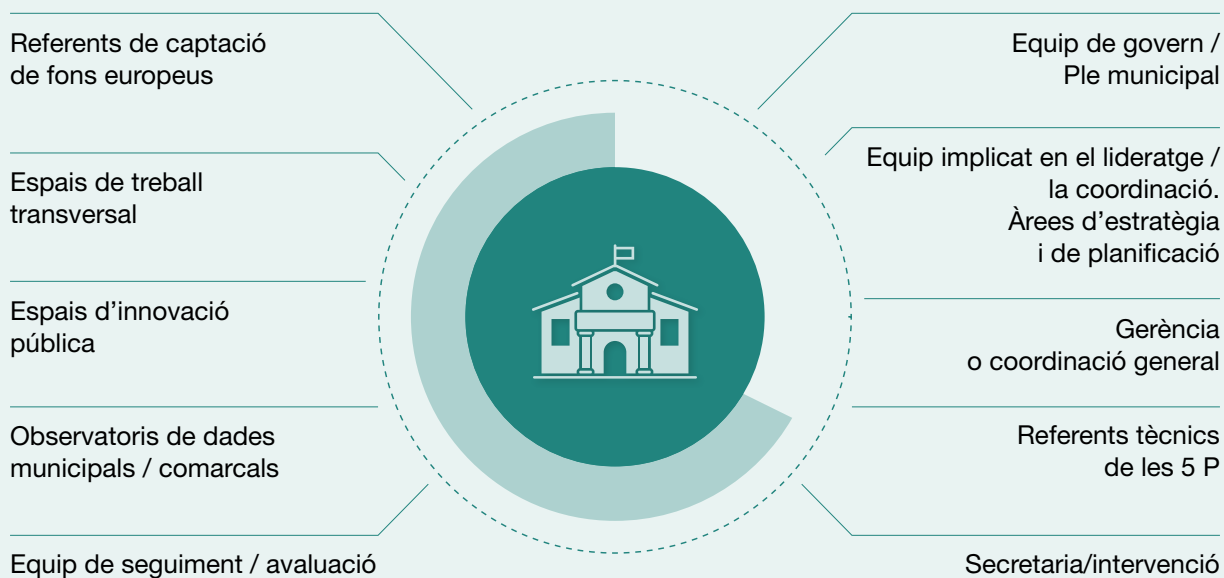
encerts i les errades que es produeixen, i sobre els pròxims reptes per aconseguir un desenvolupament sostenible, tot sent més compromesa, proposant millores a escala municipal i, fins i tot, assumint la seva responsabilitat a l'hora d'incorporar canvis en la seva vida quotidiana per avançar des de diferents dimensions (5 P): persones, planeta, prosperitat, pau i aliances ciutadanes.

Qualsevol dels dos exercicis requereix una anàlisi prèvia del consistori, de les condicions del territori i de les relacions que s'hi hagin pogut construir entre institucions públiques i agents locals, i també dels espais relacionals, les aliances o les xarxes preexistents.

A grans trets, es poden visualitzar dos grups de participants: els de dins de l'ajuntament i els agents del territori.

Ajuntament

Agents del territori

Alguns aspectes clau del **procés d'inclusió de participants**:

- **Internament**, s'han de teixir complicitats per **generar un esperit autocrític i constructiu de millora** de les polítiques locals. Per això, cal remarcar que l'elaboració dels IVL és una oportunitat per a la millora i la innovació de les polítiques públiques locals. L'absència de formació o d'implicació prèvia d'altres agents en el treball amb l'Agenda 2030 dificulta el fet de generar complicitats posteriors.
- Identificar prèviament una **persona referent de l'Agenda 2030 o dels ODS en cada àrea o servei** pot facilitar la implicació posterior a l'IVL.
- Dins de l'organització municipal, convé tenir una **mirada àmplia dels impactes positius que pot tenir el fet d'incloure àrees no associades directament a l'Agenda 2030**, com són espais d'innovació, fons europeus i secretaria o intervenció.
- **La inclusió d'agents (interns, externs) comença molt abans que l'avaluació**: cal generar espais propicis per al treball transversal i col·laboratiu des del disseny de l'Agenda 2030.
- **Convidar a participar en aquest exercici suposa pensar, en primer lloc, en la contribució o l'òptica que cada persona o grup** cridat a participar **pot aportar**. En aquest sentit, crear un mapa d'agents i incloure la seva contribució al procés hi pot ajudar. També es pot fer un mapa dels espais de participació preexistents i pensar en l'abordatge específic que es pot fer de l'IVL en cada cas.
- És interessant començar per **implicar tots els agents del territori que, d'alguna manera, ja estan compromesos amb l'Agenda 2030** (identificar bones pràctiques al territori) o que ja han participat en fases prèvies de l'elaboració o la implementació de l'Agenda 2030 local.
- També és important pensar **en quines fases** és més adient implicar **els grups convidats**, tant interns del consistori com externs. Es fa referència, bàsicament, a les fases d'un procés de realització d'un IVL: planificació del procés, informació i exposició de resultats inicials, reflexió entorn dels resultats i propostes de millora (vegeu l'apartat «Pla de treball per elaborar un IVL»). Com més aviat se'ls implica, més receptivitat mostren.

Estructura i continguts de l'IVL

A continuació es presenta la proposta detallada de continguts dels IVL per facilitar-ne la comprensió. Es tracta d'un enfocament flexible subjecte als canvis i els ajustos que consideren els ens locals, en funció de l'aproximació a l'Agenda 2030 efectuada i de les seves necessitats organitzatives i estratègiques. No obstant això, aquesta proposta de guia pot facilitar als ens locals el disseny, l'elaboració del contingut i l'estructuració dels seus futurs informes voluntaris locals.

1. Introducció

Aquest apartat presenta el compromís polític amb l'Agenda 2030 i l'estratègia de l'ens local per assolir els ODS. A més, també inclou la motivació de l'ens local per elaborar aquest document, i la metodologia establerta per construir-lo. Igualment, es pot introduir un petit resum de tot el que el lector trobarà a l'informe voluntari local.

Presentació de l'alcaldia

- Expressar els compromisos polítics cap a la consecució dels ODS, atès que l'inici del document és el moment propici per fer-ho.
- Fer esment, si escau, dels acords polítics o de govern aprovats.

Presentació de l'estratègia de ciutat respecte a l'Agenda 2030 i els ODS

- Explicar breument les característiques principals del context local, i posar en relleu les fortaleeses i les debilitats principals en l'àmbit local.
- Explicar l'estratègia de ciutat respecte als ODS: com s'ha abordat a escala municipal, quins ODS s'han prioritzat, etc.
- Destacar, si escau, alguns factors específics o alguns reptes de l'any en què es duu a terme l'IVL.

Motivació per fer un informe voluntari local

- Descriure breument què és i per què es vol fer un informe voluntari local.
- Exposar a qui s'adreça (públic objectiu principal: tècnics i tècniques municipals, ciutadania en general, lectors i lectores en l'àmbit internacional, etc.) i quins objectius es prioritzen (vegeu l'apartat 3 «Participants»).
- Explicar quin contingut es trobarà en aquest document. Si aquest no és el primer IVL que fa l'ens local, aquest apartat és l'idoni per incloure-hi les referències als IVL previs, i també els canvis o els avenços efectuats com a resultat d'aquests informes.

Metodologia de l'IVL

- Descriure breument el procés d'elaboració de l'IVL. En alguns casos, això es tradueix en un esquema gràfic fàcil de llegir amb els passos i la temporalitat efectuats.
- Fer un esment especial de la inclusió de la ciutadania o dels experts en l'elaboració del document, si és el cas: qui ha de participar-hi, en quines fases, de quina manera etc.

2. Progrés en els ODS

En aquest apartat s'aborda l'estratègia dissenyada perquè l'ens local implementi l'Agenda 2030 i avanci en la consecució dels ODS, i s'especifiquen diversos aspectes quantitatius i qualitatius respecte als ODS. Aquest punt es pot organitzar de diferents maneres, en funció de com l'ens local ha fet el plantejament estratègic per elaborar l'Agenda 2030 local.

La informació es pot estructurar tot centrant-la en els ODS prioritzats en els plans estratègics o les agendes 2030 locals; o a partir de la lògica de les 5 P, o fent una anàlisi exhaustiva de cadascun dels disset ODS, de manera equitativa.

Així mateix, es pot fer una combinació dels casos plantejats: fer un IVL cada any només amb la prioritització dels ODS d'una P (per exemple, planeta), i anar canviant cada any amb el desenvolupament d'una P diferent. En tot cas, és important destacar que prioritzar alguns ODS no significa oblidar-se de la resta, sinó integrar-los en un marc de prioritats polítiques.

Fites de referència

- Es recomana treballar l'Agenda 2030 pel que fa a fites, ja que és més fàcil ajustar els indicadors no directament als ODS; de tota manera, aquesta qüestió és una elecció de l'ens local. Les fites es poden extreure directament de les cent cinquanta-nou fites incloses a l'Agenda 2030, o es poden redefinir a escala local per adaptar-les tant a cada territori com a les dades disponibles.

Indicadors

- Es recomana generar sempre dues referències d'anàlisi o de comparació de l'indicador: els valors de la línia històrica de l'indicador i el valor desitjat per al 2030, establert en el moment de definir-lo. Aquest darrer suposa un compromís polític ferm davant de l'Agenda 2030 i estimula la reflexió tècnica a escala local.

Per exemple, per a l'indicador «Població amb ingressos per unitat de consum per sota del 40 %» podem tenir com a referència les dades anuals dels darrers tres anys (per exemple, 5,5 % el 2020; 5 % el 2021, i 4,8 % el 2022) i també la dada referent al valor desitjat (1 % el 2030).

Èxits assolits i reptes

- Es proposa afegir un text qualitatiu i reflexiu breu a cada indicador o al conjunt d'indicadors per fites, per analitzar els resultats obtinguts en cada cas i identificar tant les causes dels reptes assolits com alguns reptes de futur. Si es fa d'aquesta manera, es recomana no excedir-se en la quantitat d'indicadors que s'exposen a l'informe, i fer-ho de manera participada (dins i fora del consistori, o en el marc d'un grup motor amb ciutadania).

Esforç pressupostari per ODS

- Aquest apartat requereix l'organització pressupostària municipal amb impacte en els ODS. Es recomana, en la mesura del possible, partir de l'anàlisi de l'esforç pressupostari de les fites, i fer, com a resultat, una agregació de fites per ODS per facilitar la visualització i la comprensió de la informació.

Projectes municipals

- Es recomana visibilitzar, en un apartat específic, els projectes municipals que incideixen especialment en els ODS analitzats. Tot i que un projecte concret pot tenir incidència en diversos ODS o en diverses fites de l'Agenda 2030, es poden valorar per la contribució especial a algun ODS rellevant i esmentar la resta.

Els criteris pels quals es destaquen poden ser diversos: aposta política, impacte ambiental, rellevància pressupostària, innovació social... Per exemple, la implementació d'un pla d'igualtat a les polítiques municipals amb perspectiva interseccional (a l'apartat en el qual s'exposa l'ODS 5).

Bones pràctiques al territori

- Les bones pràctiques enriqueixen els informes voluntaris locals i visibilitzen la mobilització dels agents del territori o dels projectes de col·laboració entre la ciutadania i l'Administració local en el marc de l'Agenda 2030. En aquest sentit, convé ressaltar les actuacions dutes a terme en xarxa o en el marc d'una acció col·lectiva entre diversos agents per assolir una fita concreta.

Un exemple pot ser la col·laboració entre l'Administració local i les entitats socials del municipi amb l'objectiu de generar accions de comunicació de l'Agenda 2030 específiques per a col·lectius amb capacitats diverses.

3. Conclusions

Aquest apartat inclou les conclusions principals de la informació exposada prèviament respecte al progrés dels ODS a escala local, i permet reflexionar sobre els èxits, les barres i les lliçons apreses. En termes generals, es recomana que en aquest apartat hi hagi claredat expositiva i una síntesi gràfica.

Històries dels èxits assolits

- Ressaltar els principals èxits assolits que s'han exposat als apartats d'explicació breu dels indicadors. És important visibilitzar, a les conclusions, els resultats positius aconseguits durant el període analitzat a l'IVL.

Per exemple, la contribució a l'assoliment d'una fita específica a l'ODS 5 (verificada en dades objectives) a partir d'un projecte municipal d'envergadura en aquest àmbit i de la conformació d'una xarxa ciutadana per a la igualtat de gènere.

Oportunitats de millora

- Remarcar alguns dels elements que han condicionat el progrés amb la consecució dels ODS. Identificar aquests elements ajuda a solucionar-los o a generar mesures de control d'aquestes variables.

Una cultura organitzativa poc avesada a treballar de manera transversal pot ser una barreira estructural.

Lliçons apreses

- Les lliçons apreses es deriven dels obstacles trobats al llarg del període o de les oportunitats que han sabut aprofitar-se, en un moment donat, i que han ajudat a complir els objectius previstos. Dels èxits aconseguits també se'n poden derivar lliçons positives.

Una lliçó pot ser adonar-se de la importància de la generació de xarxes relacionals, coordinades i amb objectius clars per aconseguir avançar en una fita específica ja comentada. Una altra pot ser entendre que no preveure el traspàs d'informació a secretaria pot produir més tard una dificultat normativa per avançar en l'Agenda 2030.

4. Mirant al futur

Aquest apartat aborda els aprenentatges cap al futur, la revisió de les estratègies o la generació d'àmbits d'actuació nous i inexplorats.

Tendències emergents i reptes de futur

- Al llarg del document, s'han d'haver identificat una sèrie de tendències, principalment derivades de l'anàlisi històrica dels indicadors resultants, però també de la reflexió col·lectiva derivada d'aquest exercici i d'altres variables que s'hagin tingut en compte durant la realització de l'IVL. Així doncs, es tracta de centrar aquí la informació sobre aquests aspectes emergents i proposar alguns reptes de futur.

Per exemple, s'identifica que al llarg dels darrers tres anys s'ha produït un increment de persones sense llar al municipi. S'analitza la situació i es descobreix que la causa més probable és l'augment de problemes de salut mental entre la població més vulnerable, després de la pandèmia. Per això, es proposa un repte específic de futur: abaixar les taxes de les persones sense llar al nivell més baix en els darrers vint anys, per mitjà de suports preventius (en salut mental) i pal·liatius (en habitatge, per exemple).

Mesures previstes per accelerar els impactes de les polítiques locals sobre els ODS

- Es proposa destacar entre tres i cinc mesures rellevants per accelerar els impactes de les polítiques locals sobre els ODS. La limitació de les mesures exigeix un esforç en la prioritització i l'aposta per les actuacions amb més projecció o capacitat d'impacte global sobre els ODS.

- El llistat il·limitat de mesures pot generar confusió entre un IVL i un pla estratègic. Aquestes tres o cinc mesures poden derivar-se de la informació exposada en aquest IVL, com per exemple:

- Indicadors més endarrerits respecte al que s'esperava.
- Abordatge de tendències noves (oportunitats o amenaces).
- Reflexió sobre les causes latents que afecten diversos ODS i que, si es resolen, poden suposar un increment substancial en diverses de les fites prioritzades.

- En tot cas, es recomana que les mesures proposades siguin, en la mesura del possible, com més transversals i consensuades millor perquè tinguin més impacte en un futur. Tanmateix, haurien de tenir incidència, almenys, en les 3 P temàtiques (persones, planeta, prosperitat) i, idealment, en les 5 P (incloent-hi partenariats i pau/justícia). No obstant això, no cal que sigui una mesura per P; resultaria més innovador i eficaç que les tres o cinc mesures barregessin les 5 P de l'Agenda 2030.

Un exemple pot ser crear un projecte d'habitatge cooperatiu amb el suport municipal, perquè s'ha comprovat que la resolució d'un habitatge digne i assumible en termes econòmics és decisiu en la millora de les problemàtiques socials, econòmiques i mediambientals identificades al municipi. La mesura, a més, s'ha presentat al consell de ciutat i ha tingut molt bona receptivitat.

L'esfera de la cooperació

- Es proposa exposar el diàleg entre nivells de govern (escales nacional, regional o local) i les actuacions conjuntes en curs (si escau).
- Reflexionar sobre les possibles esferes perquè hi hagi més cooperació en el futur. Per exemple, en el marc de l'exemple anterior, exposar el diàleg i la idoneïtat de crear possibles col·laboracions amb la Federació de Cooperatives d'Habitatge de Catalunya, la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, el Sindicat de Llogateres, serveis com Càritas a escala local o el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB).

5. Annexos

Aquest apartat és un repositori de qüestions que no s'han volgut desenvolupar de manera específica en el document, però que poden servir per aprofundir en aquest exercici o aclarir els resultats del document.

Metodologia detallada i fonts d'informació

- Explicar la coordinació o l'equip de treball intern (grup motor, grup de coordinació, etc.).
- Exposar els criteris i els mecanismes de selecció de les entitats participants i remarcar els reptes en els futurs processos de realització d'IVL relacionats amb la inclusió d'agents del territori.
- Mostrar el procés de recollida de la informació utilitzada per part de diferents bases de dades (fonts de dades locals, instituts de recerca, informació estadística nacional o internacional, organitzacions de la societat civil...) i fer referència, si escau, als reptes, les bretxes i les oportunitats relacionades amb aquest procés.

Llistats d'avançaments amb els ODS

- Fer un llistat dels projectes o els plans municipals alineats per fites/ODS.
- Fer un resum dels indicadors i el grau d'assoliment dels ODS.

Agraïments

- Fer un simple llistat d'organitzacions o persones expertes col·laboradores, o dedicar una mica més d'espai a explicar les cinc línies de les organitzacions i les persones expertes participants en l'IVL.

Bibliografia consultada

- Afegir totes les lectures o els documents (metodològics, institucionals o bones pràctiques en IVL) que hagin servit de guia o d'inspiració per a l'IVL, amb els enllaços web corresponents.

Altres

- Fer un índex de fotografies amb referències.
- Referenciar a peu de pàgina les dades estadístiques dels gràfics elaborats.

Proposta de resum del contingut i extensió aproximada

Contingut	Espai dedicat / % pàgines
1. Introducció ▪ Presentació de l'alcaldia ▪ Presentació de l'estratègia de ciutat ▪ Per què un informe voluntari local? ▪ Metodologia de l'IVL	15 %
2. Progrés en els ODS ▪ Fites de referència ▪ Indicadors ▪ Èxits assolits i reptes ▪ Esforç pressupostari per ODS ▪ Projectes municipals ▪ Bones pràctiques al territori	50 %
3. Conclusions ▪ Històries dels èxits assolits ▪ Oportunitats de millora ▪ Lliçons apreses	15 %
4. Mirant al futur ▪ Tendències emergents i reptes de futur ▪ Mesures previstes per accelerar els impactes de les polítiques locals sobre els ODS ▪ L'esfera de la cooperació	20 %
5. Annexos ▪ Metodologia detallada i fonts d'informació ▪ Llistats d'avançament amb els ODS ▪ Agraïments ▪ Bibliografia consultada ▪ Altres	

Compartir o difondre l'IVL

Actualment, no existeix un espai formal o un mecanisme oficial per presentar els informes voluntaris locals, però hi ha diferents oportunitats per compartir-los amb una gran audiència; des de les plataformes en línia de les Nacions Unides referides a l'Agenda 2030 fins a la presentació directa de l'informe en el Fòrum Polític d'Alt Nivell sobre Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Hi ha, encara, altres maneres de compartir o difondre l'IVL per augmentar-ne l'impacte, com ara les següents:

- **Trobada amb les parts interessades** en el procés de realització de l'IVL.
- **Difusió de l'IVL en l'àmbit nacional** per examinar mesures conjuntes per resoldre dificultats i influir en l'Agenda a escales nacional i internacional.
- Difusió de l'IVL **en trobades amb altres ens locals** compromesos amb l'Agenda 2030.
- Difusió de l'IVL **en espais de participació ciutadana** existents (com consells de ciutat), per sensibilitzar i reflexionar sobre les millores possibles per a l'any vinent.
- Estratègia de comunicació als mitjans locals i regionals amb els missatges principals de l'IVL.
- **Participació en fòrums regionals** de desenvolupament sostenible.
- **Participació en actes paral·lels específics**, conjuntament amb els governs nacionals o regionals, com el Fòrum Urbà Mundial.

Reptes relacionats amb l'IVL

- Mantenir la **implicació dels agents socials** al llarg del temps.
- Incrementar el **compromís de tots els partits polítics per donar continuïtat** als IVL.
- Crear i generar **millores constants en el sistema d'indicadors** locals (amb dades desagregades per barris, sexes, etc.) i **capacitat d'anàlisi** sobre els resultats obtinguts.
- Generar **relació entre els IVN, els IVR i els IVL** (sobretot, diàleg i col·laboració).

Documents de referència

CIAMBRA, Andrea. *European SDG Voluntary Local Reviews*. Luxemburg: Publications Office of the European Union, 2021.

CIAMBRA, Andrea. *Guidelines for Voluntary Local Reviews. A comparative analysis of Existing VLRs. Volum 1*. Barcelona: UCLG, 2020.

CIAMBRA, Andrea. *Guidelines for Voluntary Local Reviews. Towards a New Generation of VLRs: Exploring the local-national link. Volum 2*. Barcelona: UCLG, 2021.

FOX, Sean; MACLEOD, Allan. *Voluntary Local Reviews: A handbook for UK cities. Building on the Bristol experience*. Bristol: Cabot Institute for the Environment, 2019.

NACIONS UNIDES. DEPARTAMENT D'ASSUMPTES ECONÒMICS I SOCIALS (DAES). *Manual para la preparación de exámenes nacionales voluntarios*. DAES ONU, 2021.

NACIONS UNIDES. DEPARTAMENT D'ECONOMIA I AFERS SOCIALS. *Elementos rectores mundiales para para los exámenes locales voluntarios sobre la implementación de los Objetivos de Desarrollo Sostenible*.

On saber-ne més...

NACIONS UNIDES. DEPARTAMENT D'ECONOMIA I AFERS SOCIALS. *SDG Localization and the Vountary Local Reviews*. <<https://sdgs.un.org/topics/voluntary-local-reviews>>.

NACIONS UNIDES. *Sustainable Development Goas. Knowledge Platform*. <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf/2021#labs>.

Local 2030. Localizing the SDGS. <www.local2030.org/vlrs>.

Annex

Qüestionari breu per identificar pràctiques al territori amb incidència en els ODS

Per identificar les pràctiques que incideixen positivament en els objectius de desenvolupament sostenible, es pot fer una enquesta breu als agents del territori encapçalada per la pregunta següent: «La vostra organització forma part d'algun projecte o d'alguna iniciativa que contribueixi als objectius següents?»:

Preguntes-guia per a l'optimització dels IVL	Sí (✓)	Nom dels projectes o les iniciatives
1. Reduint la pobresa		
2. Eliminant la fam i la inseguretat alimentària		
3. Millorant la salut i el benestar general de la població		
4. Incloent la millora de la inclusivitat i de la qualitat en l'educació		
5. Reduint la desigualtat de gènere		
6. Millorant l'accés a l'aigua o la qualitat de l'aigua		
7. Proveint d'energies renovables i netes		
8. Donant suport al treball digne i inclusiu		
9. Promovent una industrialització sostenible, inclusiva i innovadora		
10. Reduint les desigualtats socials		
11. Millorant la seguretat i la resiliència de les comunitats locals en termes d'habitatge, mobilitat, etc.		
12. Promovent el consum responsable		
13. Fent front al canvi climàtic		
14. Protegint els ecosistemes de l'aigua		
15. Protegint els ecosistemes de la terra		
16. Promovent processos de pau, justícia i millora de les institucions públiques		
17. Fomentant les aliances amb altres agents per avançar en la consecució dels ODS		

També es pot explicar una actuació, un projecte o una iniciativa en què l'organització participi, i que tingui com a mínim quatre o cinc dels objectius descrits (se n'ha de triar un que diversifiqui, en la mesura del possible, els reptes socials, mediambientals i de prosperitat), i que afecti més enllà de la vostra organització o que es faci en col·laboració amb altres agents del territori.

Model de qüestionari per generar valor afegit en la construcció d'un IVL

Preguntes-guia per a l'optimització dels IVL	Si (✓)	No, però es podria valorar en el pròxim IVL (✓)
0. El procés de realització de l'IVL té suport polític		
1. El procés compta amb una coordinació clara i amb capacitat de mobilització i d'accés a la informació, i també amb el suport d'un espai transversal intern de la institució		
2. S'han tingut en compte els entorns o els espais més propicis a escala local per fomentar el diàleg, intercanviar informació i implicar els agents locals		
3. S'ha considerat l'aportació específica que cada agent convidat pot fer a la taula de coordinació		
4. S'ha diversificat la mirada al voltant de l'informe, i s'ha revisat la diagnosi, s'han aportat reflexions de millora, s'han generat <i>workshops</i> o seminaris, s'han identificat noves pràctiques al territori, etc. La premissa és: nous agents, noves aproximacions		
5. S'han identificat les fonts de dades disponibles i les necessàries (no sempre disponibles)		
6. Els indicadors s'han adaptat a les capacitats locals (d'accés i de processament d'informació), i s'hi integren les tres dimensions: econòmica, social i ambiental		
7. Es genera un ambient que afavoreix la realització de l'IVL (per exemple, cooperació horitzontal, relació estreta amb organitzacions de la societat civil, vinculació política amb el resultat final...)		
8. Es busquen sinergies amb altres nivells institucionals, tant per fer front a les problemàtiques que sorgeixen a l'hora d'elaborar-lo com per incorporar-hi altres perspectives o per articular respostes diverses o consensuades		
9. S'ha contribuït a superar la fragmentació de les polítiques de lògica sectorial, tot reorganitzant processos per a una millor consecució dels ODS		
10. S'han identificat els èxits aconseguits, i també les bones pràctiques, els desafiaments, les lliçons apreses i les noves oportunitats d'acció o relació		
11. S'han identificat els grups més vulnerables i s'han recollit actuacions d'inclusió		
12. S'ha traduït la informació obtinguda en un marc esquemàtic i fàcil d'entendre per a tota la ciutadania en un document accessible i d'acord amb les lleis de transparència		

Agraïments

Agraïm especialment la col·laboració dels ens locals que conformen la Xarxa2030 de la Diputació de Barcelona per les seves contribucions de qualitat a aquesta publicació. Concretament, a tots els que van poder participar en les sessions sobre el tema:

Ajuntament d'Esplugues de Llobregat, Marcos Séneca García.

Ajuntament de Gavà, Maria Manuela González Martínez.

Ajuntament de Granollers, Gemma Roquet Rosàs.

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, Antònia Martínez Vera.

Ajuntament de Manlleu, Maria Carme Noguer Portero.

Ajuntament de Manresa, Sonia Puyol González.

Ajuntament de Mataró, Maria Ramos Anastasi.

Ajuntament de Mollet del Vallès, Raúl D. González del Pozo.

Ajuntament de Rubí, Maribel Vegas Benítez.

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Ferran Martos Rodríguez.

Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, Ricard Valls González.

Ajuntament de Terrassa, Anna Farràs Sanz.

Ajuntament de Terrassa, Jan Garcia Casanova.

Ajuntament de Viladecans, Marina Jarque Fernández.

Consell Comarcal del Vallès Occidental, Pilar Garcia Martínez.

**Diputació
Barcelona**

Coordinació de Cooperació i Assistència Local
Servei d'Agenda 2030
Diputació de Barcelona
Rambla de Catalunya, 126
08008 Barcelona
Telèfon 934 723 027

www.diba.cat